ГКОУ РД «Самилахская СОШ Хунзахского района»

РАССМОТРЕНО

Заместитель директора по УВР
_______ Гаджиева П.А

«_01_» сентября 2023г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор ГКОУ РД «Самилахская СОШ
Хунзахского района»

_______ Алиева М.М

«_01_» сентября 2023г.

Рабочие программы

по дагестанской литературе
10 класса
на 2023-2024 учебный год

Подготовила: учитель
родного языка Самилахской СОШ
Караева П.Г.

Самилах 2023г.

ГКОУ РД «Самилахская СОШ Хунзахского района

Рабочая программа
по дагестанской литературе
10 класс
на 2023-2024 учебный год

Подготовила: учитель
родного языка Самилахской СОШ
Караева П.Г.

Самилах 2023г.

ПРОГРАММАЯЛЪЕ БАЯН

Художествияб адабияталъ к1удияб кумек гъабула кинабго рахъ камилав инсан куцазе, г1агараб халкъалъул рух1ияб бечелъиялъул кьуч1алда г1олилазе тарбия кьезе.
Гьединлъидал школалда малъизе т1аса рищун руго ц1алдохъабазе мустах1икъал, маг1наялъул ва мац1алъул рахъалъ щвалде щварал авар литератураялъул ва вацлъиялъул миллатазул цо-цо асарал. Гьезда т1ад х1алт1улаго, лъималазда лъазе ккола художествиял асаразул анализ гьабизе, гьезие бит1араб къимат кьезе ва адабияб теориялъул к1вар бугел баяназдаса пайда босизе, гьелдаго цадахъ гьезие рагьизе ккола художествияб каламалъул пасих1лъи ва гъварилъи.
Раг1ул устарлъиялъул асарал малъи ккола адабияб курсалъул аслияб рахълъун.
Малъиялъул мурадлъун ккола раг1ул устарлъиялда лъимал хадур гъезари, камилал художествиял асаразда гъорлъе раккизе ругьун гьари, пасих1аб сипатияб каламалъул тату лъаялде гьел рачин, гьелъул кьуч1алда асаразулъ рихьизарурал обществиял гьоркьорлъабаздалъун, г1адамазул г1амал-хасиятаздалъун авторасе абизе ва бихьизабизе бокьараб аслияб пикру рагьиялде ва бич1ч1иялде рач1ин.
Адабияб курсалда жаниб хасаб бак1 ккола ват1ан хиралъиялъул, миллатазда гьоркьоб гьудуллъи кквеялъул, дунялалъулго зах1матхалкъалъул мурадал ц1униялъул асар ц1алдохъабалъ куцаялъ.
Адабияталъул дарсаз лъимал т1амула миллатазул адаб-х1урмат гьабизе, миллатазда гьоркьоб гьудуллъи, вацлъи бищун къиматаб бечелъи х1исабалда къабул гьабизе. Гьеб мурадалъе г1оло ц1алдохъабаз лъай-хъвай гьабула цогидал миллатазул литератураялдаса авар мац1алде руссинарурал лъик1ал асаразулгун.
Лъайгун тарбия кьеялъул масъалабиги, ц1алдохъабазул г1елалъулаб х1албихьиги х1исабалде босун, авар мац1алда литератураялъул курс г1уц1ун буго к1иго бут1аялдасан: т1оцебесеб V-IX классазда литературияб ц1али, к1иабилеб — дагъистаналъул литератураялъул курс.
V-IX классазе ц1алул материал кьун буго тарихиябгун-тематикияб ва жанразул тартибги ц1унун. Гьениб х1исабалде босула байбихьул классазда ц1алул дарсазда лъималазе щвараб х1албихьи ва гьениб лъураб кьуч1алда г1уц1ула хадубккун литературияб ц1али.
V-IX классазда малъизе программаялда рихьизарун руго лъайгун тарбия кьеялъе лъик1ал ресал ругел, рич1ч1изе бигьаял, художествияб рахъалъ щвалде щварал халкъияб к1алзул гьунаралъул, авар адабияталъул ва вацлъиялъул миллатазул хъвадарухъабазул т1аса рищарал асарал.

Гьаб программаялъул аслияб т1алаб: литератураялде лъималазул рокьи ц1ик1к1инаби; чвахун ва пасих1го ц1алиялъул бажари камиллъизаби; малъулел асаразул гъварилъуде раккизе ва аслияб пикруялда (идеялда) хадур гъезе к1везелъун, анализалъе авалияб роцада лъимал ругьун гьари, т1ахьал ц1ализе гьира-шавкъ бижизаби.

V-IX классазе т1аса рищарал асараз рес кьола ц1алдохъабазул г1умруялъул х1албихьи бечед гьабизе, сипатияб каламалъул лазат босизе лъималазда малъизе, гьезулъ рух1ияб сахаватлъи куцазе, г1умруялда дандч1валел г1емерал лъугьа-бахъиназе бит1араб къимат кьезе ругьун гьаризе.

Щибаб классалъул курс г1уц1ун буго тарихиябгун тематикияб тартибги ц1унун. Гьелъ рес кьола лъималазул лъай г1амлъизабизе, литературиял асаразда кколел лъугьа-бахъинал ч1ванкъот1араб тарихияб заманалда хурхарал рук1ин ц1алдохъабазда бич1ч1изабизе, ва гьезда бихьизабизе гьел асаразда жаниб бат1и-бат1ияб тарихияб заманалъул г1адамазул г1умруги г1амал-хасиятги ва рук1а-рахъинги гвангъун цебеч1езабун бук1ин; гьелдаго цадахъ лъималазе рагьула жакъасеб къоялдаги гьел малъулел асаразул бугеб к1вар: гьанжесеб г1умруялъе бит1араб къимат кьун бажаруларо, аралда данде кквеч1ого.

X-XI классазда малъула дагъистаналъул литература.

X-XI классазда малъизе х1исабалде росун руго дагъистаналъул вацлъиялъул миллатазул машгьурал раг1ул устарзабазул т1асарищарал асарал.

Т1асиял классазда авар ва дагъистаналъул литература малъиялъул аслияб масъалалъун ккола художествиял асарал гъваридго рич1ч1улев, гьезул идеялда (аслияб пикруялда), сипатияб каламалъул хаслъабазда хадув гъолев, гьезие бит1араб къимат кьун бажарулев,

жиндир халкъалъул рух1ияб бечелъи босарав чилъун щивав ц1алдохъан вахъинави.

Авар адабияталдаги инсаниятальего г1аммал образал ратизе ва ратlа рахъизе лъимал ругьун гьарула. Учителас ц1алдохъабазда малъула, халкъалъ ч1езарурал рух1иял г1урхъабазда рекъон, героязул хьвада-ч1вади, г1амал-хасият борцине. Гьебго х1алт1и г1урус адабияталъул дарсаздаги гьабулелъул, к1иябго адабияталда рух1иял т1алабал т1урараб куц данде ккун, г1аммал рахъал ратани, лъимал х1асилалде рачине зах1малъуларо.

Школалда малъизе т1асарищун руго хъвадарухъанасул художествияб рахъалъ камилал, тарбия кьеялье мустах1икъал асарал.

Ц1алдохъабазда т1адаб буго классалданиги рокъобниги гьел асарал т1уранго ц1ализе. Ц1алулаго лъугьараб рух1ияб асаралъул кьуч1алда гьабула анализалъулаб х1алт1иги.

Асарал малъулаго, хъвадарухъанасул г1умруялъул ва творческияб нухалъул х1акъалъулъ баяналги кьезе ккола. Гьелъ квербахъула художествиял асарал гъваридго рич1ч1изаризе гуребги, ват1аналъе рит1ухъав, халкъалъул рух1ияб байрахъ борхатго ккезе къеркьарав раг1ул устарасул х1алуцараб г1умру, жигараб х1аракатчилъи баян гьабизеги. Гьелъул х1асилалда ц1алдохъабазда цебе ч1езе ккола т1олабго жиндир пагьму-гьунарги рек1ел бух1иги хирияб Ват1аналъе, г1агараб халкъалъе хъулухъалъе кьурав г1акъилав авторасул гвангъараб сипат.

Аваразул ва дагъистаналъул цогидалги миллатазул адабияталъул г1аммаб цебет1еялъул бицинеги программаялда заман бихьизабун буго.

Анализ гьабулелъул, т1адч1ей гьабула малъизе рихьизарурал асаразда ва пайда босула цереккун малъараздаса.

«1946-1990 соназда дагъистаналъул халкъазул адабият» малъулаго, т1адч1ей гьабизе ккола программаялда кьурал т1асарищарал асаразда.

X-XI классазда дагъистаналъул цогидал миллатазул литератураялдаса бищун лъик!ал раг1ул устарзабазул цо-цо асарал гъваридго малъиялъ рес кьола Дагъистаналъул халкъалъул гъунки, рух1ияб цолъи, г1ахьалаб къисмат, бат1и-бат1ияб кьералъул цогояб культура бук1ин бихьизабизе, миллатазда гьоркьоб гьуинлъи-вацлъи бищун т1адег1анаб хазиналъун лъугьин баян гьабизе. Дагъистаналъул хъвадарухъабазул цебесеб ва гьанжесеб къисматалъул релълъен, гьезул адабият цогояб чвахиялде свери баянго бихьизабизе бигьалъула, дандеккун хал гьабураб мехалъ.

Программаялда мух1канго ч1езарун руго щибаб классалда лъималазда лъазе кколел литературияб теориялдаса баянал. Теориялдаса авалиял баянал кьезе байбихьула 5 классалда, хадубккун гьезул сиях1 ц1и- к1к1инабизе, малъарал гъварид гьаризе х1исабалде росун руго. Асаразул анализ гьабулелъул, ц1алдохъабаз теориялъул баяназдаса г1ат1идго пайда босизе ккола.

X-XI классазда мугъч1вай гьабула гlурус адабияталъул дарсазда малъарал адабияб теориялъул баяназда.

Раг1а-ракьанде щун, адабияб лъай кьеялъул масъала т1убан бажаруларо, г1ат1идаб къаг1идаялъ класстун къват1исеб ц1али г1уц1ич1ого. Гьединлъидал чара гьеч1ого т1убазе ккола класстун къват1исеб ц1алиялъул программаги.

Гьезда тlасан гара-ч1вари гьабизе хасал дарсалги рихьизарун руго. Муг1алимасда т1адаб буго ц1алдохъабазе ц1ализе кьезе цох1о рихьизарурал гурелги, ахираб заманалъ басмаялде рахъарал, критиказ рецщарал ц1иял асаралги.

Щибаб классалъул программаялда кьун буго к1алзул ва хъвавул калам цебет1езабизелъун т1орит1изе кколел х1алт1абазул къадар.

Дагъистаналъул адабият 10 класс

№ п/п	Дарсазул темаби	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и
1	ХАЛКЪИЯБ К1АЛЗУЛ ГЬУНАРАЛЪУЛ АСАРАЛ Парту Пат1има	1. Дагъистаналъул миллатазул к1алзул поэзиялъул художествияб рахъалъ бечелъи лъазе; 2. Халкъиял асаразда жаниб къват1иса хъамалчаг1азда данде дагъистаниязул къеркьей бихьизаби;	Гьум. 3-9. Кесек рек1е хъе лъазабизе
2	Ганч1ил вас	1. Ц1алул бажари борхизаби 2. Эркенлъи ц1унизе маг1арулал г1одосанго т1аде куцан г1ей; 3. Гьелъие г1илла ц1алдохъабазда бич1ч1и	Гьум. 9-13
3	Гьайбатай Бика. Айгъази. Надир-шагь щущахъ вихизави	1. Маг1арул чи-чармил си вук1иналъе нуг1 вук1ин бич1ч1изаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 15-24
4	Бахтикал кеч1. Паризада Х1ажибала. Мискинлъи. Лирикиял куч1дул	1. Жанисел т1адчаг1азул зулмуялда данде къеркьеялъул тема к1алзул асаразда рагьун бугеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Халкъияб лирикаялъул цебет1ей бихьизаби	Гьум. 24-30
5	18-19 Г1асрабазда хъвавулаб адабият Къудукьа Мусал Мух1амад. Маг1арда г1азу буго. Г1аймакиса Абубакарх1ажияв. Нахъа г1емер пашманлъила къасд буго	1. Авар мац1алда хъвавулаб литератураялъе кьуч1 лъурал чаг1и лъазе. 2. Гьезул насих1ат - куч1дул лъай; литератураялъе кьуч1 лъурал чаг1и лъазе; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 31-41
6	Г1урадаса Ибрагьимх1ажияв. Кудалиса Х1асан	1. Авар мац1алда хъвавулаб литератураялъе кьуч1 лъурал чаг1и лъазе. 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	

7	Ункъц1ул хисулеб дунял, Чи х1алалда толаро. Г1аздал ц1аха	1. Ц1алул бажари борхизаби; 2. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	
8	18 Г1АСРУЯЛЪУЛ 50-90 СОНАЗДА АВАРАЗУЛ ЛИТЕРАТУРА Инхоса Г1алих1ажияв Г1акълудал ралъад Г1адада ч1оге	1. Поэтасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Г1алих1ажияс насих1атаб поэзия т1адег1анаб даражаялде бахинабураб куц бихьизаби; 3. Г1алих1ажиясул поэзиялъулъ лирика цебет1ей; 4. Г1адада г1умру тогеян, г1емер гьаби шарт1 гурилан – коч1ол аслияб пикру бук1ин бихьизаби; 5. Ц1алул бажари борхизаби; 6. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 42-50 Рек1е-хъе лъазабизе
9	Мукъур сурмияб микки. Гьурмадул берцинлъи г1ун	1. Ч1ужуг1адан к1одо гьайи. Г1адатияй маг1арулалъул берцинлъи, недегьлъи, х1еренлъи, х1алт1улъ бажари, къо х1ехьей, къвак1и Г1алих1ажиясул лирикаялъулъ гвангъун бицун бугеб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 50-52
10	Яс бечедасе кьезе бокьараздже. Хъах1аб рас баккиялде Кицабиял алфазал	1. Бечедал чаг1азде, чияр гъин кваналел бечедазде, мискинзаби гуккулел будун-дибиразде, ниг1мат исрап гьабулезде, мехтун г1адаллъулезде поэтас хьваг1улеб сатирияб ц1ал; 2. Г1умруялъул диалектияб закон рагьулеб философияб асар бук1ин бихьизаби; 3. Г1алих1ажиясул поэзиялъул мац1алъул пасих1лъи, камиллъи, маг1наялъул гъварилъи, г1адатлъи, сипатияб раг1ул гьунар бихьизаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.52-59 10 кици рек1ехъе
11	Чакар Юсупова. Инхоса Г1алих1ажияв	1. Г1алих1ажиясул творчествоялде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 60-66

12	Г1АЛИХ1АЖИЯСУЛ ЗАМАНАЛЪУЛ АВАРАЗУЛ ПОЭТАЛ Г1анхил Марин Чарчурал гъудузул мугъал рекизе. Дуда ч1ор реч1ч1аяв. Зигара буго. Хьаргабиса Мух1амадбег Г1онк1к1олги дирги ккараб. Бах1арзазде Сугъралъа Муртазаг1алих1ажияв Сибиралдаса кагъат. Ч1ик1аса Мух1амад	1. Бечелъиялъухъ г1ишкъу бичун босулезда, рокьуе хилиплъразда гьелъ ч1валеб г1айиб бихьизаби; 2. Рух1ияб эркенлъиялъе г1оло Г1анхил Мариница гьабураб къеркьей; 3. Хьаргабиса Бегиласул асаразулъ мискинлъиялъе ва эркенлъиялъе г1оло къеркьеялъул тема рагьи 4. 19 г1асруялъул к1иабилеб бащалъиялда авар халкъалъул г1умру бихьизаби; 5. Г1ухьби каки, мутаг1илзаби рецци, маг1арулай, г1адатияй, х1акъикъияй, цогиязда релълъинч1ейлъун лъугьинайи – Мух1амдил аслияб пикру бук1ин бихьизаби; 6.Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 67-83
13	Элдарилав. Ч1охъдол ясалде. Росу берцин	1. Шаг1ирасул асаразулъ ч1ужуг1аданалъул берцинлъиялъе, ц1одорлъиялъе, г1ишкъуялъе бет1ер къули - бищун т1адег1анаб дин бук1ин бихьизаби; 2. Бечедазул вах1шилъи, намус т1аг1ин каки; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 84-86
14	Х1Х Г1АСРУЯЛЪУЛ АХИРАЛДА ВА ХХ Г1АСРУЯЛЪУЛ АВАЛАЛДА АВАР ЛИТЕРАТУРА Ч1анк1а (Бакьайч1иса Тажудин). Гулишатиде Гьарак1унисей. Т1аде маг1арухъе яхине анищ!	1. Шагьирасул рокьул куч1дузулъ маг1арулалъул образ рагьи, рух1ияб бечелъи, г1ищкъул гьайбатлъи, мац1алъул пасих1лъи бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 87-96
15	Хъах1абросулъа Мах1муд. Макьу Эбелги ясги.	1. Мах1мудил г1умруялъул ва хъвадарухъанлъиялъул баян кьезе; 2. Рокьуе гурони лагълъи гьабизе ккунгут1и коч1олъ ах1и; 3. Шаг1ирасул поэзиялъул ц1илъи, маг1наялъул гъварилъи, мац1алъул пасих1лъи бихьизаби	Гьум. 97-112
16	Марям	1. Шаг1ирас рек1ел х1ал борцине т1абиг1аталдаса пайда боси; 2. Рокьуе гурони лагълъи гьабизе ккунгут1и коч1олъ ах1ун бугеб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 112-116

		4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	
17	Г1ищкъул ц1еца Рек1ел гьаваялъул гьундул рихханин	1. Мах1мудил ва Ч1анк1ал творчествоялда романтизм ва реализм; 2. Рокьуе хилиплъунгут1и бихьизаби; 3. Куч1дузулъ пикруялъулги х1асраталъулги х1алуцин бихьизаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 116-132
18	Ч1АНК1АЛ ВА МАХ1МУДИЛ ЗАМАНАЛЪУЛ ПОЭТАЛ Т1елекьа Этил Г1али Билараб г1акдаде. Гьудуласде Кьохъа Мух1амад Раг1и к1одо, к1ал г1емер. Эркенлъи Инхелоса Къурбан. Рокьул кеч1. Кундуховасде	1. Шаг1ирзабазул асаразулъ маг1арулазул г1умруялъул сурат, эркенлъиялде ц1айи загьирлъи; 2. Шаг1ирзабазул асаразулъ маг1арулазул г1умруялъул сурат, эркенлъиялде ц1айи загьирлъи; 3. Шаг1ирзабазул лирикаялъул хаслъи, гьезул асаразулъ маг1арулазул г1умруялъул сурат, эркенлъиялде ц1айи загьирлъи; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 133 -146
19	ДАГЪИСТАНАЛЪУЛ ХАЛКЪАЗУЛ ЛИТЕРАТУРАЯЛДАСА Кочхюралдаса Саг1ид. Мурсалханасе наг1ана. Дир къисматалъул гьоко	1. Мискинхалкъалъул г1умру, рук1а-рахъин гьесул куч1дузулъ ах1ун бугеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 147-149
20	Ятим Эмин. Огь, нилъер г1умру. Гьаб дунял Кумек ах1и. Дие рак1бати гьабулезде	1. Эминил г1умрудул ва творчествоялъул х1акъалъулъ баян кьей; 2. Бечедаздаги мискинзабаздаги гьоркьоб шаг1ирас ч1валеб рух1ияб г1урхъи бихьизаби; 3. Эминил г1умрудул г1унгут1аби къват1ир ч1вазаризе бугеб махщел бихьизаби	Гьум. 150-153

21	Эминил васигат. Огь, панаяб дуниял Гьудулзабазде	1. Миллияб эркенлъиялъе г1оло гьабураб къеркьеялъулъ къеялда ва жанисеб зулму ц1ик1к1иналда бан Эминил куч1дузулъ ахирал соназда дунялалдаса рак1 буссарал пашманал бакънал раг1изе лъугьи бихьизаби; 2. Эминил куч1дузулъ ахирал соназда дунялалдаса рак1 буссарал пашманал бакънал раг1изе лъугьи бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 153-156. Васият рек1е хъе
22	ЯТИМ ЭМИНИЛ ЗАМАНАЛЪУЛ ЛЕЗГИЯЗУЛ ПОЭТАЛ МАЗАЛИСА Г1АЛИ Дир ват1ан. Ханасде Ахтиса Х1ажи. Х1алт1ухъанасул кагъат. Бице	1. Рес къот1иялъ бет1ербахъиялъе къват1ире рахъине ккарал мискинзабазул угьди-зигарди бихьизаби; 2. Ахтиса Х1ажил х1акъалъулъ къокъабго баян кьезе; 3. Рес къот1иялъ бет1ербахъиялъе къват1ире рахъине ккарал мискинзабизул угьди-зигарди бихьизабун бугеб куц цебеч1езабизе; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 157-161
23	Лъараг1азул адабияталдаса. Йирчи Гъазахъил г1умру ва хъвадарухъанлъи Сибиралдаса кагъат	1. Йирчи Гъазахъил г1умрудул ва хъвадарухъанлъиялъул х1акъалъулъ г1аммаб баян кьехзе; 2. Пачаясул туснахъазда бугеб х1алалъул х1акъикъат рагьун бугеб къаг1ида бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Йирчи Гъазахъил г1умру ва хъвада ру-хъан лъи Гьум .162-163
24	Бихьинчи кинав вук1ине колев Бат1ияб мех	1. Шаг1ирасул куч1дузулъ мискинзабазе бугеб зулму, бечедаз гьезул гъин ц1улеб бугеб куц загьирлъи бихьизабизе; 2. Куч1дузулъ мискинхалкъалъул кьог1аб г1умру, гьезул рух1ияб бечелъи бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 163-166
25	Г1акъиласул сабру биххуларо. Асхар-тау	1. Куч1дузулъ мискинхалкъалъул кьог1аб г1умру, гьезул рух1ияб бечелъи бихьизабизе шаг1ирасул бугеб гьунар лъай; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 166-167
26	Йирчи Гъазахъил заманалдаса хадуб лъараг1азул литература. Мух1амад-Апанди Г1усманов. Къоял	1. Куч1дузулъ мискинхалкъалъул рух1ияб бечелъи, дунялалда гьеч1еб рит1ухълъи бихьизаби; 2. Лъараг1азул г1адатазде, рук1а-рахъиназде к1вар кьей; 3. Пачаяс т1ад тарал ц1иял х1акимзабазул инжитаб г1адлу-низам, чамг1алаб рук1а-рахъин, хъант1и, рух1ияб язихълъи къват1иб ч1вазаби	Гьум. 168-169

	бат1иял руго. Ях1. Т1агъур лъуравщинав чи. Узденчиясул боц1и		
27	Манай Г1алибеков. Нижер т1адчаг1и. Х1акимзабазул ишал. Аксаялъул ясазул г1арз. Зайнулг1абид Батирмурзаев. Халкъалъул цевехъанасде.	1. Шаг1ирзабазул эркенлъи босизе, революцияб къеркьеялде ах1и бан, хъварал куч1дул рук1ин лъазе 2. Пачаяс т1ад тарал х1акимзабазул инжитаб г1адлу-низам, чамг1алаб рук1а-рахъин, хъант1и, рух1ияб язихълъи куч1дузулъ къват1иб ч1вазаби;	Гьум. 170-174
28	Батирай. Даргиязул адабияталдаса Батырай. Рокьул куч1дул Бах1арчиясул х1акъалъулъ. Дица кеч1 кин ах1илеб? Дица кеч1 ах1улаан	1. Батирайил г1умруялъул ва творческияб нухалъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Лирикиял куч1дузулъ асаралъул х1алуцин, г1ишкъуялъул нухда дандч1валел зах1малъаби, ч1ужуг1адан к1одо гьайи 3. Шаг1ирасул куч1дузулъ рит1ухълъиялъе г1оло къеркьолев бах1арчиясул романтикияб хасияталъул образ рагьи;	Гьум. 175-177
29	Дир бадиб хьухь лъугьана. Доб борхатаб маг1арда. Дидего гьабураб Рохьор г1аркьалабиг1ан. Жиб алмасалъ ц1ер г1адин. Бечедасде. Векьарухъанасде	1. Бечедал чаг1азул хъант1и, инжитлъи, инжитаб г1адлу–низам куч1дузулъ бихьизаби; 2. Мискинзабазул би ц1улеб обществияб г1уц1и куч1дузулъ какун бугеб куц бихьизаби; 3. Куч1дузулъ бечедаз мискинзабазе гьабулеб зулму, бечедазул хъант1и бихьизаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 178-184
30	Батирайил заманалъул даргиязул поэтал (обзор) Мунги Ах1мад Шамилил суд. Мадам	1. Шаг1ирасул г1умруялъул ва творчествоялъул баян кьезе 2. Имам Шамилил г1акълуялъул камилъи бихьизаби; 3. Наибасул кьвари бихьизаби. Г1ин гьеч1ев наибасе ц1арги рецц гри хут1и бихьизаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 185-186 Рек1е хъе лъазабизе
31	Хашагиса Бецав Къурбан. Мискинав Шахул яс. Зиявудин –Къади. Гьудулалъухъе кагъат	1. Шаг1ирасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Коч1олъ революциялда цебе ч1ужуг1аданалъул бук1инч1еб ихтияр, берцинлъи гьелъие балагь бук1араблъи бихьизаби; 3. Даргиязул поэзиялда жанибги; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 187-191

32	Лаказул литератураялдаса Х1асан Гузунов. Г1унк1к1ги ц1улакьоги Къуркълиса Щаза. Къокъал куч1дул. Саг1ид Габиев. Анищ. Мурад	1. Х1асан Гузуновасул г1умрудул ва хъвадарухъанлъи-ялъул х1акъалъулъ къокъабго баян кьезе; 2. Байбихьуда ургъич1они, ахир г1одизе кколила, - коч1ол аслияб пикру бук1ин лъай; 3. Басняялъул, сатираялъул х1акъалъулъ баян г1ат1ид гьаби 1. Шаг1иралъул г1умруялъул ва творчествоялъулъ х1акъалъул къокъабго баян кьезе;	Гьум. 192-197
33	Гьарун Саг1идов. Гъалайчаг1и	1. Бет1ербахъиялъе къват1ире рахъине ккарал мискинхалкъалъул кьог1аб г1умру асаралъулъ бихьизаби, гьел зулму т1аса рехизе ах1и-хъвадарухъанасул аслияб тема бук1ин бихьизаби	Гьум. 198-210
34	Гъалайчаг1и	1. Бет1ербахъиялъе къват1ире рахъине ккарал мискинхалкъалъул кьог1аб г1умру асаралъулъ бихьизаби, гьел зулму т1аса рехизе ах1и-хъвадарухъанасул аслияб тема бук1ин бихьизаби	Гьум. 210-222